

Національний університет
водного господарства
та природокористування

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра трудових ресурсів і підприємництва

06-05-38

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійного вивчення

дисципліни «Аудит персоналу»

для студентів за напрямом підготовки 6.030505

«Управління персоналом і економіка праці»

Рекомендовано методичною
комісією за напрямом підготовки
6.030505 «Управління персоналом
та економіка праці»

Протокол № __5__

від «_28_» _січня_ 2015 р.

Рівне – 2015

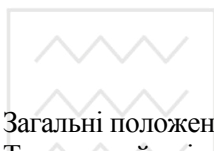

Національний університет

Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни «Аудит персоналу» для студентів за напрямом підготовки 6.030505 «Управління персоналом та економіка праці» / О.О. Олійник. – Рівне: НУВГП, 2015. – 20 с.

Упорядник: О.О. Олійник, к.е.н., старший викладач кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Відповідальний за випуск: Л.І. Безтелесна, д.е.н., професор, завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ЗМІСТ

Загальні положення	3
Тематичний зміст дисципліни, завдання для самоперевірки	4
Індивідуальна робота студентів.....	15
Література	20

© Олійник О.О., 2015
© НУВГП, 2015

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

В сучасних соціально-економічних умовах організаціям необхідний постійний аналіз трудових показників, який дозволить оцінити техніко-економічний потенціал та визначити резерви ефективного використання персоналу, покращити умови і оплату праці, знайти шляхи нормалізації соціально-трудова відносин в колективі тощо. Усі ці показники в сукупності розглядаються та аналізуються під час проведення аудиту персоналу, а отримані результати дозволяють зробити висновки та виявити невідповідності в сфері праці організації. Саме тому, що персонал є основною рушійною силою розвитку організації, його аудит завжди дозволяє досягти дієвих результатів.

Метою вивчення дисципліни «Аудит персоналу» є формування у студентів системи теоретичних і практичних знань з оцінки діяльності суб'єкта господарювання в сфері праці і соціально-трудова відносин, встановлення відповідності застосованих форм і методів організації трудової діяльності і соціально-трудова відносин законодавчим і правовим актам України, а також розробка на основі результатів перевірок пропозицій щодо оптимізації організації трудової діяльності і соціально-трудова відносин економічним суб'єктом.

Основними завданнями навчальної дисципліни є засвоєння студентами знань про теоретичні положення аудиту персоналу, оволодіння вміннями і навичками щодо його методології та механізмів реалізації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ПЕРСОНАЛУ

Тема 1. Теоретичні основи аудиту персоналу

Аудит як форма діагностичного дослідження. Предмет, мета і завдання аудиту. Класифікація аудиторської діяльності. Види аудиту. Напрями аудиту: фінансовий, державний та управлінський аудит. Регулювання аудиторської діяльності. Законодавчі та нормативні акти (правові основи аудиту). Аудиторські стандарти та відповідні їм принципи і закони аудиту.

Питання для самоперевірки

1. Розкрити сутність поняття «аудит». Чому виникла потреба в його виникненні?
2. Хто може бути аудитором?
3. Які основні принципи аудиту?
4. Назвати та охарактеризувати напрями аудиту.
5. З якою метою проводиться державний аудит?
6. Які основні ознаки класифікації аудиту можна виділити?
7. Які нормативно-правові документи регулюють аудиторську діяльність в Україні?

Завдання для самостійної роботи

1. Сутність концепції загального аудиту організації, зміст та взаємозв'язки її складових.
2. Проблематика аудиту в сучасній науці.
3. Складності процесу вироблення термінології та становлення аудиту як широкої практичної діяльності.
4. Розширений перелік об'єктів аудиту.
5. Оцінювання ймовірності виникнення інформаційного ризику в процесі аудиту.

Тема 2. Управлінський аудит

Сутність, мета та цілі управлінського аудиту. Рівні проведення управлінського аудиту. Організація внутрішнього та зовнішнього управлінського аудиту. Процес управлінського аудиту. Збір аудиторських доказів. Інструменти управлінського аудиту. Загальнонаукові методи управлінського аудиту. Альтернативні

інструменти управлінського аудиту.

Питання для самоперевірки

1. Що таке управлінський аудит?
2. Назвати основні цілі управлінського аудиту.
3. Описати порядок залучення аудитора до перевірки.
4. Проаналізувати основні етапи проведення управлінського аудиту.
5. Які існують інструменти управлінського аудиту?
6. Назвати основні джерела інформації в управлінському аудиті?
7. Що таке аудиторський висновок? Яке він має значення для замовника?
8. Як здійснюється зворотний зв'язок під час аудиту?

Завдання для самостійної роботи

1. Передумови інтенсивного розвитку управлінського аудиту в світі та Україні.
2. Удосконалення системи управління за допомогою управлінського аудиту.
3. Система інформаційного забезпечення управлінського аудиту.
4. Ризики неефективності управлінського аудиту.
5. Вибіркове дослідження в управлінському аудиті.

Тема 3. Методологія аудиту персоналу

Предмет, сутність і об'єкт аудиту персоналу. Рівні та суб'єкти аудиту персоналу. Класифікація напрямів аудиту персоналу. Принципи аудиторських перевірок в сфері праці. Етичні принципи аудиту персоналу. Аспекти аудиту персоналу. Основні параметри аудиту за функціями управління персоналом. Рівні аудиту персоналу.

Питання для самоперевірки

1. Яке місце аудит займає в системі управління персоналом?
2. В чому полягає філософія аудиту персоналу?
3. Назвати об'єкт, предмет і мету аудиту персоналу.
4. В чому полягають особливості теорії аудиту?
5. За якими ознаками можна класифікувати аудит персоналу?
6. Які завдання аудиту персоналу можна виділити?
7. Охарактеризувати професійні етичні принципи аудиту персоналу.

8. Назвати головні сфери роботи аудиту персоналу.

Завдання для самостійної роботи

1. Діагностика та експрес-діагностика системи управління персоналом.
2. Суб'єкти аудиту персоналу.
3. Характеристика та особливості аудиту персоналу на різних рівнях управління.
4. Етапи аудиту персоналу, їхня характеристика та характеристика джерел інформації.
5. Аудиторські послуги, контроль та інформаційні послуги в сфері праці.

Тема 4. Методичний інструментарій аудиту персоналу

Дослідницькі підходи до аудиту персоналу. Інструментарій проведення аудиту персоналу. Нормативно-правове, науково-методичне та інформаційне забезпечення. Внутрішня і зовнішня звітність організації. Технологія проведення аудиту персоналу. Основні етапи здійснення аудиторської перевірки підсистем соціально-трудової сфери.

Питання для самоперевірки

1. Охарактеризувати дослідницькі підходи до аудиту персоналу.
2. Які показники характеризують взаємозв'язок аудиту персоналу із функціями служби управління персоналом?
3. На яких організаційних рівнях проводиться аудит персоналу?
4. Якими інструментами проводиться аудит персоналу?
5. Яка послідовність операцій в аудиті персоналу?
6. У чому суть попередньої діагностики?
7. Що містить у собі аудиторський висновок?

Завдання для самостійної роботи

1. Джерела аудиту персоналу.
2. Основні форми державної статистичної звітності для здійснення аудиту персоналу, що подаються в органи державної статистики України.
3. Організаційно-аналітичні методи аудиту персоналу, їх характеристика та джерела інформації.
4. Економічні методи, їх характеристика та джерела інформації.
5. Соціально-психологічні методи та їх характеристика.

Тема 5. Аналіз трудових показників як основа аудиту персоналу

Характеристика трудових показників. Основні напрями та завдання аналізу трудових показників. Цілі аналізу чисельності персоналу, формування та використання фонду робочого часу організації. Характеристика етапів та показників аналізу продуктивності праці. Основні напрями та показники аналізу формування та використання фонду заробітної плати.

Питання для самоперевірки

1. Пояснити взаємозв'язок і взаємозалежність трудових показників. Який вплив вони здійснюють на обсяг діяльності підприємства?
2. Назвати цілі аналізу чисельності персоналу суб'єкта господарювання.
3. Охарактеризувати етапи та показники аналізу продуктивності праці.
4. Назвати основні напрями та показники аналізу формування та використання фонду заробітної плати.
5. З якою метою здійснюється аналіз використання фонду робочого часу?
6. Які показники використовуються при аналізі чисельності, структури і руху персоналу?
7. Охарактеризувати структуру аналізу коштів, що спрямовуються на соціальний розвиток.

Завдання для самостійної роботи

1. Необхідність та цілі аналізу трудових показників організації
2. Аналіз та показники моделей «живої праці» організації.
3. SWOT-аналіз у соціально-трудовій сфері.
4. Система збалансованих показників ефективності як метод управління стратегією організації.
5. Критерії досягнення стратегічних цілей організації.

Тема 6. Аудит робочих місць

Аналіз і оцінка роботи, яку виконують працівники на робочих місцях. Послідовність аудиту робочих місць. Необхідність цілі, напрями проведення аудиту продуктивності праці. Модель та

напрями аудиту використання робочого часу. Необхідність, цілі, модель та напрями проведення аудиту укомплектованості персоналом. Модель та етапи процесу аудиту розвитку персоналу. Стратегічний аудит (планування персоналу).

Питання для самоперевірки

1. Назвати основну мету аудиту робочих місць.
2. Описати послідовність етапів аудиту робочих місць.
3. Що включає аудит використання робочого часу?
4. Охарактеризувати кількісні характеристики робочих посад.
5. Назвати показники оцінки об'єднання індивідуальної і колективної праці.
6. Які рівні визначення потреби в навчанні персоналу можна виділити?
7. Назвати критерії оцінки програм підвищення кваліфікації при аудиті розвитку персоналу.
8. Які існують коефіцієнти кількісної характеристики стану роботи з кадровим резервом.
9. У чому полягає головна мета стратегічного аудиту?

Завдання для самостійної роботи

1. Цілі аудиту робочих місць.
2. Наукові підходи до похідних наслідків підвищення продуктивності та управління продуктивністю праці.
3. Аудит продуктивності праці при реалізації управління за цілями.
4. Використання результатів аналізу та оцінки ефективності використання робочого часу.
5. Використання результатів стратегічного аудиту (планування персоналу).

Тема 7. Аудит найму та звільнення персоналу

Сутність, необхідність, цілі аудиту найму та звільнення персоналу. Основні напрями аудиту найму. Аналіз дотримання організацією законодавства України, правил, внутрішніх розпоряджень щодо процесу найму і звільнення персоналу. Аналіз та оцінка досягнення кількісних і якісних цілей найму персоналу. Показники швидкості та вартості найму персоналу. Доцільність та успішність звільнення персоналу. Основні напрями аудиту звільнення. Показники оцінки рівня стійкості кадрового «ядра».

Питання для самоперевірки

1. Назвати цілі аудиту найму.
2. Які дії необхідно здійснити під час аналізу витрат на адаптацію?
3. Охарактеризувати способи найму в залежності від посади.
4. Обґрунтувати переваги та недоліки внутрішніх та зовнішніх джерел найму.
5. В чому полягає мета аудиту звільнення?
6. Що таке «кадрове ядро»?
7. Назвати найбільш розповсюджені причини звільнення працівників в Україні.
8. Які два найважливіші фактори впливу на рішення про звільнення при аудиті звільнення можна виділити?

Завдання для самостійної роботи

1. Наукова полеміка щодо сутності та етапів найму персоналу.
2. Основні підходи аналізу «прозорості» процесу збору і розповсюдження інформації про процедуру найму персоналу.
3. Потенційні проблеми в процесі найму персоналу та їх діагностика.
4. Дотримання юридичних обставин звільнення персоналу.
5. Аналіз економічного збитку, викликаного звільненнями персоналу.

Тема 8. Аудит охорони праці

Необхідність, цілі, модель аудиту охорони праці. Напрями аудиту охорони праці в рамках законодавства України. Джерела інформації аудиту умов праці, безпеки та здоров'я. Методика аналізу ефективності функціонування системи управління охороною праці в організації. Завдання, мета та методи аналізу виробничого травматизму. Абсолютні та відносні показники виробничого травматизму. Інструменти діагностики професійних захворювань. Соціальні та економічні показники стану охорони праці.

Питання для самоперевірки

1. Яка мета проведення аудиту охорони праці?
2. Назвати основні джерела інформації аудиту охорони праці.
3. Охарактеризувати причини виникнення нещасних випадків.
4. Виділити напрями програм забезпечення безпеки і здоров'я працівників.

5. Назвати джерела інформації при оцінці програм забезпечення безпеки і здоров'я працівників?
6. Які загальні показники безпеки праці можна виділити?
7. З чого складається модель вивчення стресів на роботі?
8. Охарактеризувати етапи аудиту робочих умов персоналу при аудиті безпеки праці і здоров'я.

Завдання для самостійної роботи

1. Місце аудиту охорони праці в інтегрованій системі менеджменту організації.
2. Типова схема взаємозв'язку процесів системи управління охороною праці за вимогами міжнародного стандарту OHSAS 18001.
3. Ризик виробничого травматизму та ризик професійних захворювань.
4. Схема розслідування причин, що ведуть до нещасного випадку.
5. Використання результатів аналізу ефективності системи управління охороною праці керівництвом організації.

Тема 9. Аудит винагород персоналу

Аудит винагород персоналу: сутність, мета, завдання, особливості та напрями проведення. Основні правила (принципи) здійснення аудиту винагород. Модель аудиту винагород персоналу. Аудит відповідності винагород персоналу законодавчим та нормативним актам. Аналіз та оцінка якості інформації по винагородам. Джерела інформації по винагородам персоналу. Аудит ефективності системи винагород та оцінка її економічності та продуктивності.

Питання для самоперевірки

1. З яких частин складається винагорода працівника?
2. Назвати складові системи аудиту винагород.
3. Які головні місії аудиту відповідності винагород?
4. Охарактеризувати напрями аудиту відповідності винагород.
5. Охарактеризувати основні позиції експертизи аудиту винагород.
6. Привести приклади питань, відповіді на які можна отримати за результатами перевірки ефективності винагород.
7. Як виконується стратегічна оцінка структури заробітної плати?

8. Назвати головні цілі аналізу структури заробітної плати.

Завдання для самостійної роботи

1. Головні місії аудиту винагород.
2. Аналіз та оцінка наявності умов, які мають забезпечити виконання внутрішніх інструкцій по винагородам.
3. Локальні нормативні акти (внутрішні стандарти, положення) з винагород персоналу.
4. Аудит впливу внутрішніх чинників на зміну ефективності винагород персоналу.
5. Аудит ризику, пов'язаного з невиконанням фінансових зобов'язань перед персоналом.

Тема 10. Аудит інтелектуального капіталу

Сутність інтелектуального капіталу. Структура та взаємодія елементів інтелектуального капіталу. Модель процесу аудиту інтелектуального капіталу. Етапи, план і програма аудиту інтелектуального капіталу. Підготовка і надання аналітичного звіту з аудиту інтелектуального капіталу. Результативність аудиту інтелектуального капіталу. Методичні підходи до вимірювання та оцінювання інтелектуального капіталу.

Питання для самоперевірки

1. В чому полягає сутність інтелектуального капіталу?
2. Назвати складові інтелектуального капіталу.
3. Охарактеризувати основні форми інтелектуального капіталу.
4. Охарактеризувати методи виконання вартісної оцінки інтелектуального капіталу.
5. Які є компоненти інтелектуального капіталу в організації?
6. Обґрунтувати необхідність аудиту інтелектуального капіталу.
7. Назвати і охарактеризувати основні етапи аудиту інтелектуального капіталу.
8. Перерахувати методи проведення аудиту інтелектуального капіталу.

Завдання для самостійної роботи

1. Еволюція та наукова полеміка сутнісно-змістового трактування терміну «інтелектуальний капітал».
2. Основні аспекти дослідження інтелектуального капіталу, згідно з якими він розглядається: як цінність, як система, як процес, як результат.
3. Основні підходи щодо спільного та відмінного

інтелектуального капіталу і фізичного капіталу.

4. Мотиви інтересу організацій до аналізу свого інтелектуального капіталу.

5. Наукова полеміка щодо особливостей методів оцінювання та вимірювання інтелектуального капіталу.

Тема 11. Аудит роботи служб управління персоналом

Сутність, необхідність та завдання аудиту роботи служби управління персоналом. Принципи оцінки діяльності служби управління персоналом. Напрями проведення аудиту роботи служби управління персоналом. Показники оцінки ефективності та результативності роботи служби управління персоналом. Аналіз досягнутих цілей в сфері управління персоналом. Оцінювання плинності кадрів та абсентеїзму. Практичні проблеми та витрати організації, що викликає абсентеїзм.

Питання для самоперевірки

1. Назвати мету та результати аудиту роботи служби управління персоналом.

2. Обґрунтувати найважливіші напрями аудиту служби управління персоналом.

3. Назвати критерії оцінки ефективності діяльності служби управління персоналом.

4. Які показники кількісної оцінки діяльності кадрової служби можна виділити?

5. Що таке плинність кадрів і абсентеїзм?

8. Охарактеризувати абсолютні та відносні показники плинності кадрів.

7. Назвати напрями витрат організації на абсентеїзм.

8. За якими напрямками аналізується якість управління персоналом?

Завдання для самостійної роботи

1. Наукова полеміка щодо показників, які характеризують ефективність системи управління персоналом.

2. Плинність кадрів як критерій ефективності управління персоналом.

3. Недоотриманий обсяг реалізованої продукції та чистого прибутку в результаті абсентеїзму.

4. Невдоволення і скарги як чинники виникнення плинності і абсентеїзму.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. КОНТРОЛІНГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Тема 12. Теоретичні основи контролінгу персоналу

Мета, завдання, функції та принципи контролінгу. Класифікація видів контролінгу. Технологія контролінгу. Алгоритм впровадження системи контролінгу. Інструментарій контролінгу. Сучасна модель контролінгу персоналу. Контролінг персоналу в системі управління персоналом організації. Сутність, предмет, мета та цілі контролінгу персоналу. Основні функції та відповідні їм завдання контролінгу персоналу. Основні принципи контролінгу персоналу.

Питання для самоперевірки

1. Що таке контролінг? Яка його основна мета?
2. Які види контролінгу можна виділити?
3. Назвати вимоги до створення високоефективної служби контролінгу в організації.
4. Охарактеризувати схему здійснення контролінгу.
5. Розкрити сутність інструментів контролінгу.
6. Охарактеризувати сучасну модель контролінгу персоналу.
7. Назвати основні принципи контролінгу персоналу.
8. Охарактеризувати етапи впровадження системи контролінгу.

Завдання для самостійної роботи

1. Еволюція концепцій контролінгу.
2. Основні причини виникнення контролінгу.
3. Інформаційне забезпечення для ухвалення управлінських рішень як завдання контролінгу.
4. Основні наслідки впровадження системи контролінгу в організації.
5. Проблеми впровадження контролінгу персоналу в практику діяльності українських організацій.

Тема 13. Планування витрат на персонал

Класифікація витрат на формування, розвиток та використання трудового потенціалу організації. Структура витрат на персонал. Групи витрат на персонал. Визначення змінних витрат на

персонал. Регулювання витрат на персонал. Методи вимірювання витрат на персонал. Етапи процедури планування витрат на персонал. Калькуляція витрат виробництва. Очікувані витрати на персонал та їх врахування при плануванні. Взаємозв'язок планування витрат на персонал із критеріями ефективності.

Питання для самоперевірки

1. За якими критеріями можна класифікувати витрати на персонал?
2. На які групи можна розділити витрати на персонал?
3. Яким чином можна проаналізувати витрати на утримання персоналу?
4. У чому полягає сутність витратного підходу?
5. Який з підходів до вимірювання витрат на персонал найбільш ефективний?
6. Охарактеризувати етапи побудови процедури планування витрат на персонал.
7. У чому полягає мета планування витрат на утримання персоналу?
8. Охарактеризувати взаємозв'язок планування витрат на персонал із критеріями ефективності.

Завдання для самостійної роботи

1. Наукова полеміка щодо витрат на персонал та їх структуру.
2. Джерела фінансування витрат на персонал.
3. Визначення витрат на найм та звільнення персоналу.
4. Витрати на персонал у собівартості продукції.
5. Зовнішні фактори впливу на витрати на персонал.

Тема 14. Аналіз і контролінг витрат на персонал

Контролінг виконання бюджету організації по доходах, витратах, аналіз виявлених відхилень від запланованих показників. Прогноз виконання бюджету організації. Показники витрат на персонал. Управління витратами на персонал. Методи зниження витрат на персонал. Методи визначення ефективності інвестування заходів по управлінню персоналом. Індикатори економічної ефективності витрат на персонал. Взаємозв'язок економічної і соціальної ефективності витрат на персонал.

Питання для самоперевірки

1. В чому полягає сутність контролінгу виконання бюджету організації по доходах і витратах? Яка його основна мета?

2. Які показники дозволяють виміряти витрати на утримання персоналу?

3. Які існують методи зниження витрат на утримання персоналу?

4. Охарактеризувати методику розрахунку прибутковості інвестицій в персонал.

5. Що показує коефіцієнт стабільності?

6. Які категорії ефективності витрат на утримання персоналу можна виділити?

7. Охарактеризувати взаємозв'язок економічної і соціальної ефективності витрат на персонал.

Завдання для самостійної роботи

1. Основні причини відхилень від бюджету організації.

2. Необхідні ознаки інформації про виконання бюджету організації.

3. Прогноз виконання бюджету організації.

4. Бюджет виконання прямих витрат на персонал.

5. Типова схема соціальної ефективності витрат на персонал.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Студенти напряму підготовки «Управління персоналом та економіка праці» з дисципліни «Аудит персоналу» самостійно виконують індивідуальну науково-дослідну роботу.

Основна вимога до роботи – досить повне і глибоке розкриття теми – здійснюється за умов вивчення літературних джерел за темою роботи.

Мета роботи з джерелами – їх анотація та зіставлення різних поглядів на проблему. Це не виключає виклад самостійних суджень і висновків, заснованих на власних спостереженнях. Робота припускає проведення студентами самостійного дослідження, обробку і аналіз результатів, їх інтерпретацію і узагальнення.

Індивідуальна робота сприяє закріпленню і систематизації у студента набутих знань та формує у нього уміння творчо мислити, використовуючи при цьому свої здібності при вирішенні практичних проблем аудиту персоналу.

Індивідуальна робота виконується студентом самостійно при консультуванні з викладачем протягом вивчення дисципліни за графіком навчального процесу.

Індивідуальна робота складається з двох теоретичних питань та практичного завдання.

Номери теоретичних питань визначаються залежно від номеру двох останніх цифр залікової книжки з кроком 30. Наприклад, якщо номер залікової книжки 960518, то питання №18, якщо 960549 – питання № 19 (крок 30).

Теми для написання теоретичних питань індивідуальної науково-дослідної роботи із навчальної дисципліни «Аудит персоналу»

1. Аудит як форма діагностичного обстеження.
2. Становлення і розвиток аудиту.
3. Регулювання аудиторської діяльності.
4. Класифікація аудиторської діяльності.
5. Напрями аудиту.
6. Управлінський аудит: сутність, цілі, завдання, рівні проведення.
7. Організаційні основи управлінського аудиту.
8. Процес управлінського аудиту.
9. Інструменти (методи) управлінського аудиту.
10. Наукова полеміка щодо предмету і сутності аудиту персоналу.
11. Становлення аудиту персоналу в Україні.
12. Регулювання аудиторської діяльності у сфері праці.
13. Принципи аудиторських перевірок у сфері праці.
14. Рівні та суб'єкти аудиту персоналу.
15. Інструментарій проведення аудиту персоналу.
16. Джерела аудиту персоналу.
17. Класифікація напрямів аудиту персоналу.
18. Характеристика трудових показників організації, цілі, основні напрями та завдання їх аналізу.
19. Удосконалення системи управління організацією за допомогою аудиту персоналу (управлінського аудиту).
20. Ризики неефективності аудиту персоналу.
21. Загальний аналіз трудових показників як основа аудиту персоналу.
22. Аналітична робота по дослідженню формування та використання персоналу підприємства.
23. Аудит продуктивності праці.

24. Аналітична робота по дослідженню зміни продуктивності праці.

25. Теоретико-методичні підходи до оцінки наслідків зміни продуктивності праці працівників.

26. Резерви підвищення продуктивності праці працівників.

27. Аудит використання робочого часу.

28. Шляхи підвищення ефективності використання робочого часу в організації.

29. Аудит укомплектованості персоналом.

30. Аудит розвитку персоналу.

31. Аудиторська експертиза розвитку персоналу: підвищення кваліфікації та кар'єра.

32. Аудит винагород персоналу: сутність, мета, завдання, особливості та напрями проведення.

33. Аудит відповідності винагород персоналу законодавчим та нормативним актам.

34. Теоретико-методичні аспекти аналізу витрат на персонал.

35. Аналіз формування та використання фонду заробітної плати в організації.

36. Стан та шляхи вдосконалення оплати праці.

37. Удосконалення структури заробітної плати працівників підприємства.

38. Планування персоналу як складова частина стратегічного аудиту.

39. Аудит наймуперсоналу.

40. Ефективність найму персоналу організації.

41. Аудит відповідності політики найму персоналу стратегії організації.

42. Аудит звільнення персоналу.

43. Планування винагород як складова частина стратегічного аудиту.

44. Аудит охорони праці як складова частина системи управління охороною праці організації.

45. Оцінка програм та звітів з управління охороною праці організації.

46. Інвестування в інтелектуальний капітал та його ефективність.

47. Значення і необхідність аудиту інтелектуального капіталу для організації.

48. Етапи аудиту інтелектуального капіталу.

49. Методичні підходи до вимірювання та оцінювання інтелектуального капіталу організації.

50. Оцінювання ефективності роботи служби управління персоналом.

51. Оцінювання плинності персоналу та абсентеїзму.

52. Мета, завдання, функції та принципи контролінгу.

53. Класифікація видів контролінгу.

54. Технологія контролінгу.

55. Інструментарій контролінгу.

56. Контролінг персоналу у системі управління персоналом організації.

57. Витрати на персонал та їх структура.

58. Регулювання та вимірювання витрат на персонал.

59. Управління витратами на персонал.

60. Оцінка ефективності інвестування заходів по управлінню персоналом.

Практичне завдання студент вибирає самостійно з п'ятнадцяти варіантів.

Теми для написання практичного завдання індивідуальної науково-дослідної роботи із навчальної дисципліни «Аудит персоналу»

1. Провести аудит продуктивності праці організації.
2. Провести аудит укомплектованості персоналом організації.
3. Провести аудит розвитку персоналу організації.
4. Провести аудит найму персоналу організації.
5. Провести аудит звільнення персоналу організації.
6. Провести аудит відповідності винагород персоналу організації.
7. Провести аудит ефективності винагород персоналу організації.
8. Провести аудит охорони праці організації.
9. Провести аудит інтелектуального капіталу організації.
10. Проаналізувати і оцінити методи аудиту інтелектуального капіталу персоналу організації.
11. Провести аудит роботи служби управління персоналом організації.
12. Проаналізувати і оцінити плинність персоналу та абсентеїзм організації.

13. Проаналізувати витрати на персонал та їх структуру в організації.

14. Виміряти витрати на персонал різними методами та оцінити доцільність їх застосування в організації.

15. Проаналізувати і оцінити прибутковість інвестицій у персонал організації.

Рекомендується такий порядок виконання практичного завдання:

1) значення, цілі та завдання обраної теми дослідження; діагностика основних проблем в сфері управління персоналом організації;

2) аудит (аналіз, оцінювання) практичних даних організації;

3) аудиторський висновок;

4) пропозиції та рекомендації.

Оформлення індивідуальної роботи

Індивідуальна робота виконується на листках формату А4 і містить титульну сторінку, зміст, основну частину, літературу, додатки:

1) на титульній сторінці зазначається навчальний заклад, кафедра, назва дисципліни, академічна група, прізвище та ініціали студента і викладача;

2) після титульного аркуша наводиться зміст роботи із зазначенням сторінок;

3) усі рисунки і таблиці нумеруються із зазначенням їх назви;

4) посилання на джерела інформації подаються у квадратних дужках із зазначенням номера у переліку літератури;

5) список літератури наводиться в кінці роботи в алфавітному порядку або порядку згадування в тексті; відомості щодо літературних джерел необхідно надавати згідно з вимогами державного стандарту;

6) для основного тексту використовується шрифт Times New Roman 14, текст друкується через 1,5 інтервал і вирівнюється на ширину сторінки, що має ліве поле – 20 мм, праве – 10 мм, зверху та знизу – 20 мм.;

7) основний текст роботи не повинен перебільшувати 20 сторінок (не враховуючи додатків);

8) кожен розділ роботи оформлюється з нової сторінки; назви розділів зазначають великими літерами та розміщують по центру сторінки, нумерація сторінок проставляється у правому верхньому

9) індивідуальна робота повинна бути написана розбірливо, без помарок і оформлена акуратно.

ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Закон України "Про аудиторську діяльність" від 22.04.1993 № 3125-ХІІ.

2. Рекомендації Комісії Європейського співтовариства щодо забезпечення якості аудиту в країнах Євросоюзу. Міжнародний договір від 01.01.2002 // Бухгалтерський облік і аудит. — 2002. — №7.

3. Аудит персоналу : навчальний посібник / за ред. проф. Лук'яненко Н.Д. — Донецьк : вид-во ДонНУ, 2011. — 389 с.

4. Економіка праці та соціально-трудова відносини: навч. посібн. / Г. В. Назарова, С. Ю. Гончарова, Н. О. Москаленко [та ін.]; за ред. Г. В. Назарової. — К. : Знання, 2012. — 573 с.

5. Никонова Т.В. Управленческий аудит : персонал / Т.В. Никонова, С.А. Сухарев; Ред. Ю.Г. Одегов. — М. : Экзамен, 2002. — 224 с.

6. Облік, аналіз і аудит персоналу : навч. посібн. / Г.В. Назарова, С.В. Мішина, В.І. Отенко та ін. — Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. — 260 с.

7. Одегов Ю.Г. Аудит и контроллинг персонала : Учеб. пособие / Ю.Г. Одегов, Т.В. Никонова. — М. : Экзамен, 2002. — 447 с.

Допоміжна

1. Аудит : Учебник для студ. вузов / Ред. В.И. Подольский.- 2-е изд., перераб. и доп. — М. : ЮНИТИ, 2000. — 655с.

2. Гуменюк В.Я., Самолук Н.М. Управління витратами на персонал. Монографія. — Рівне : НУВГП, 2012.

3. Іванова Н.А. Організація і методика аудиту : навчальний посібник / Н.А. Іванова, О.В. Ролінський. — К. : Центр навчальної літератури. 2008. — 216 с.

4. Мурашко М.І. Менеджмент персоналу : Навч. посіб. — 3-те вид., випр. і доп. — К. : Т-во «Знання», КОО, 2008. — 435 с.

5. Попович П.Я. Економічний аналіз та аудит на підприємстві : навчальний посібник для студентів : 3-те вид., перероб. і доп. / П.Я. Попович. — Тернопіль : Економічна думка, 1998. — 199 с.